

A' Magyar Kurir 52-dik darabjához.

Petersburgból ezt írják hozzánk: —

„A' mult Aprilis 28-dik napján reggel hét óraker meghalálozott itt *Széky János* Medicinæ és Chyrurgiae Doktor, a' Frantzia országi Betsület Rend Vitézze 's ugyan azon ország Tudós Társaságának egyik érdemes tagja. Hasznos életének még csak a' 32-dik esztendejét sem tölthette-bé. Ily korán való halálát okozta: májban a' Szorultság (Obstruetiok), és tüdőben a' kelevények (Tuberculae). Májusnak első napján delelött tiz óraker pompás volt az ő eltemettetése, melyre nem csak az itteni Császári Académiabéli tanuló ifjuság (melly most mintegy 450 főből áll), és annak minden Elöljárói 's Professorai, hanem több más fő emberek is megjelentek. Az itteni Császári Akadémia ő benne egy olyan érdemes tagját veszítette-el, melytől legnevezetesebb diszét már is meltán 's meggyőződésből reménlette. Tsendes nyugalom ölelje az ő hideg tetemeit.“

Ezek eddig a' Petersburgi Tudósítónak szavai. Mi a' boldogúlnak Bétsben lévő barátjai, a' kik őtet közelébről esmértük, azokra nézve a' kik őtet csak távolabrol, hírében nevében esmérték, illendőnek tartjuk, rövid de szép életébeli pályafutásáról a' következőket feljegyezni. *Széky János* elfelejthetetlen Barátunk, született *Ugotsa* vármegyében *Nagy Szőlőson* 1783-dik esztendőben September' 21-dik napján. Minekutánna édes szüléit igen korán elvesztette, maga megkettőztetett szorgalmatosságának a' tudományokban, és áthatatosan példás jóviseletének köszönhetette, hogy a' Deák hat iskolákat Szigethen 's Nagy Károlyban szemébetünő nagy előmenetellel és

megérdemlett ditsérettel elvégezhetette, a' Philosophiai Tudományokat pedig hasonló megkülömböztetésével Egerben tanúlván, az után hogy az Ifjuságot is annál nagyobb előmenetellel a' szép Tudományokban tanithassa 's a' jó erkölcsökre nevelhesse, a' Kegyes Iskolabéli Papok érdemes Rendjébe Szegeden beállott. Itt két esztendeig tanítván, által tetetett Temesvárra, a' hol is öt esztendőknék lefolyása alatt külömbkülömbféle Professori hivatalokat mind Elöljáróinak mind pedig Tanítványainak legnagyobb megelégedésekre 's hasznokra viselt, 's ezen időközben 1804-dik esztendőben a' Pesti Universitásnál a' Philosophiai Doctoratust is megnyerte, de tapasztalván végtére az 1806-dik esztendőben, hogy az ő megkettőztetett tanítói buzgósága miatt a' meije meggyengült, a' fenntisztelt Szerzetből, ettől igen sajnáltatván, kilépett. Annakutánna Bétsbe jött az Orvosi Tudományoknak megtanulására, és hogy azokat tökéletesen magáévá is tette, bizonyysága lett 1813-dik esztendőben Januáriusnak 29-dik napja, midőn ő a' Doctori grádusra felemeltetett, melyről ugyan azon esztendőben Febr. 9-dik napján a' 12-szám alatt költ Magyar Kurir is méltó ditsérettel tett említést.

Ezen most említett esztendőnek vége felé az Orosz Császár szolgálatjába 2000 Rubla fizetéssel (egy Rubla a' mi pénzünk szerént 100 krajtzárt teszen), által lépni meghívattatván, minekutánna arra a' Felsőges Austriai Császár 's Apostoli Királytól is engedelmet nyert, 1814-dik esztendőben Mártzius 26-dikán Bétsét ide hagyta, 's Helvétziában Basel városán által útozván egyenesen Párisba ment a' Felsőges Orosz

Császárhoz, 's oda Aprilis 18-dikán meg is érkezett, a' hol az után is, hogy az Orosz hadi seregek hazájok felé vissza tértek, ő azon nemzetbéli katonák ispotályaira gondot viselni, hátrahagyatott. Ezen reá biztatott bajos és fáradságos hivatalt a' maga Előljáróinak tökéletes megelegetésével elvégezvén, September 24-dik napján Páris városát oda hagyta; 's alig érkezett-meg az esztendőnek vége felé Petersburgba, hogy

azonnal terhes betegségbe esett, tudni il-lik: a' rugó inaknak forró nyaválájába (Febris nervosa). Kigyógyúlt ő ugyan eb-ől annyira mennyire, míg végtére az ő fennemlített egyéb nyavajái, hasznos ele-tének örökre véget vetettek. Bétsben a' Szent Barbara templomában Májusnak 18-dikán halotti Szent Mise tartatott érette, mellyen sok jó barátjai 's csméréssei meg-jelentek.

Bétsi barátjai között egygyik ilyen koporsóköre való irást készített a' boldogútnak emlékezetére: —

D. M. S.

Qui hac transis Viator,
 Quamquam festinas (non est mora longa) Siste gressum,
 Et humanae memor sortis angustulam hanc,
 Qua magni claudantur Mases,
 Paulisper conspicio Urnam.
 Hic exanimis quiescit, qui nunquam quieti indulsit,
 Joannes. Carolus Széky.
 AA. LL. Philos. Chirurg. et Medic. Doctor,
 In omnibus Compendium.
 Medicus Annorum serie Tyro et Juvenis,
 Perspicaci ingenio, casta experientia Veteranus et Senex.
 Hic, qualis futurus esset, Puer edocuit.
 Fortunani in primo Vitae limine novercam Expertus
 Ejus Inconstantiam constanti semper tulit animo.
 Genitoribus praemature vita functis sibi relictus est,
 Ut iis vitam, caetera sibi deberet.
 Studiis initiatus Sexcentas invenit difficultates,
 Animum nunquam tamen despondit,
 Sed iis contra audentior ivit.
 Puerum nondum egressus pene Vir apparebat Judicii maturitate.
 Ad Eloquentiam delatus
 Si ligatam tentabat orationem, Horatium Spirabat,
 Si solutam, certabant nitidi cum Cicerone tropi.
 Adolescens a Suis Commilitonibus Tulliolus appellabatur.
 Cum ad Sacra Philosophiae oracula perveniret,
 Nunquam in Cortice quiescebat,
 Sed ad profundissima penetrabat.
 Fractus fuit,
 Ut brevi AA. LL. et Philos. Doctor Salutaretur.
 A civili Strepitu procul vivere cupiens
 PP. Piorum ordinem induit,
 In quo extitit Piissimus.
 Per quinquennium Juventutem cum instituisset,
 Foenus reddidit amplissimum.
 Verum cum ad docendam propter debile latus factus non esset,
 Ordini nuncium misit.
 Ad celeberrimum ac antiquissimum Vindobonense
 Athenaeum pro addiscenda arte medica Properans
 non paucos invenit Aemulos,
 Superavit multos, aequavit plures, a Nullo unquam
 praecelli passus.
 Fatigiorum lauream adepturus nova reperit impedimenta.
 Magnatum opem quaesiturus apud pauperes eam invenit Amicos.
 Summis in arte salutifera Honoribus adeptis,

Exardescente in Galliis Bello,
 Ad Exercitum A Russis vocatus Parisios ivit.
 Vix heic Eruditus innotuit in Eorum Societatem Accersitus
 officii partes semper implevit.
 Ob opem Gallorum Vulneratis diligenter
 praestitam,
 A Ludovico XVIII. Legionis honoratae Eques
 creatus est.
 Exercitu Russorum diutius in Galliis haerente,
 Cum Sero autumnino in Russiam iter
 facere cogeretur,
 Morbus, quo ante affligebatur, recruduit.
 Medicis et Medicaminibus contra hostem in cassum adhibitis.
 Qui non paucos Mortis faucibus eripuit,
 Morti Victima cessit.
 Quarto Calendas Maji. M. D. CCC. XV.
 Petropoli Urbe Mercimouio, Viris et
 Scientiis celeberrima.
 Vixit annos duos supra triginta,
 Famam ultra saeculum propagavit.
 Abi jam Viator.
 et humanae memor sortis
 Injecto ter pulvere dic,
 Ave Chara anima atque pia,
 Dii Tibi bene faciant. —

Magyar Ország.

Ungvár Jun. 12 - dik napján: „Ezen
 Tek. Nemes Ungh Vármegyében Ungvár
 Városában Méltóságos Nagy Lónyai Lonyay
 Gábor Cs. Kir. Kamarás Sz. István Rendjé-
 nek Vitéze Fő Ispányi Administrátor Ur-
 nak, Ő Nagyságának előülése alatt Gene-
 rális gyűlés tartatott, melly alkalmatos-
 sággal a' többi terhes ügyeknek eligazítása
 közben a' marha husnak fontja 10 kr.rol, 12
 kr.ra emeltetett.

A' tavalyi ezen Megyénkben történt
 szűk termés miatt nem csak a' föld'népe, de
 még némely földes Uraságok is pénzes
 kenyérré szorultak. Arra való nézve Fel-
 séges rendelkezések szerint a' megszűkölt em-
 bereknek felsegélytetésekre mind a' Tek. Vár-
 megye, mind pedig a' Kamarabéli földes Ura-
 ság részéről kenyérnek való az árának jö-
 vendőbéli megtérítése mellett majd na-
 pontként osztogattaiik. Ámbár pedig az
 idén mind őszi, mind tavaszi vetések; úgy
 a' szőlő hegyek, és gyümölcsös fák is a'
 hó terméshez nagy reménységet nyújtanak

is: mindazáltal a' gabonának a' piatzi ára
 még a' mai napig sem akar alább szállani:
 A' tiszta Buzának köble (két Posonyi mérő)
 26, 28, Rozsnak, és Kukuritzának 18,
 20, Árpának 14, 15, Zabnak 6, 7 fo-
 rint. Bornak itzéje 48 kr 1 fl, Pályinká-
 nak 1 fl. 6 kr.

Hogy a' gazdaságban a' szorgalmatos
 tapasztalások által még mai napiglan is le-
 het hasznos jobbításokat találni, és tenni;
 ki tetzik Nemes Beregh Vármegyében Al-
 só Veretzken lakozó Harmintzados, és egy-
 szersmind Só Perceptor T. Schihulsky Jó-
 sef Urnak tapasztalásából; a' ki azon kívül
 is egyszorgalmatos természet' Buvárja lévén
 a' Mihékkal való Bánásról egy igen egy-
 ügyü, de nagy hasznú módot talált fel,
 kettős, vagy dupla köpök által; úgy, hogy
 ezen mód mellett nem szükség a' méhéket
 annak idejében strázsálni, a' rajokat elfog-
 ni, és azokat ügygyel bajjal más köpökbe
 helyezettetni; hanem maga a' raj által me-
 gyen a' köpönek egyik feléből a' másikba,
 tudni illik a' hátújához ragasztott üres felé-
 be, és mikor már ezen raj azon

léppel, mézzel-jól megtöltötte, elválasztatik, és mind a' kettőnek a' hátújához egy egy üres köpőfél hozzá igazítottatik; ragasztatik. Ezen méhékkal való Bánást már Deák nyelven írásba is foglalta a' fenn nevezett Úr, de még nyomtatásban ki nem adódott: hanem ottan Gróf Schönborn Ő Excellentiája Munkátsi, 's Sz. Miklósi Uradalmakban, már divatjában van ezen méhekkel való bánás. Ezek a' kettős köpök mind együgyű voltokon, mind pedig hasznokra nézve sokkal felül haladják az úgy nevezett Magazinumokat, Magazinköpoeket. Ezen tárgyról másszor bővebben.

Tudósítás.

A' Cs. K. Patrimoniális és Familiaí Uradalmak fő Igazgatói által, Magyar országon *Holitsban*, a' folyó esztendő Augustusánk 21-dik és 22-dik napjain, feles számú eredeti Spanyol hágó-kosok, néhány száz, a' hágásra alkalmas, két esztendőös kosok, a' mellyek legfinomabb Spanyol eredetű kosoktól és anya juhoktól vettek származásokat, továbbá 2000 darabnál több, a' tenyésztésre tökéletesen alkalmas anya juhok; fognak közönséges kótyavetye által, helyben való fizetésért, eladattatni. —

A' kótyavetye a' feljebb nevezett napokon dél előtti 9 órakor, *Holitsban*, a' Cs. K. mulató kastélyban tartatik.

Költ Bétsben, Jun. 16-dikán 1815-ben.

Hivatalt Kereső Személy.

Egy 39 esztendőt töltött, házasságban élő férfiú, a' ki már Magyar országon egygyik legnagyobb uradalomban 12 egész esztendeig szolgált, 's ehez képest a' gazdasági gyakorlottsághéli tapasztalásokban magát hasznosan tökéletesítette, mint Inspector, vagy Titkoknok, vagy pedig Kaszartató, Magyar országon valamely nagy uradalomban kíván ismét szolgálatra állani.

Az ő erköltsi és hivatalbeli jó magviseletéről, leg jobb ajánló és bizonyosság-levelei vannak. Németül, tótul, és déakul, tökéletesen ír és beszéll; Frantziául is beszéll közepszerű módon. A' fortepiánón és orgonán jól jádzik, 's ezeken próbát tenni akár melly ahozértő előtt kész; begedül is meglehetősen; valamely muzikai karnak igazgatására is ajánlhatja magát. Tisztességes élelemnek inkább, mint valamely fényes névnek (characternek) keresése a' ézelja. Most Bétsben lakik; 's ha valaki ötet megismeréni akarja, és néki oda és vissza való úti költséget adni nem sajnáll, ő további egygyetértés végett mindénüvé elútozni kész leszen. A' kinek tettei fog, értekezhet éranta nállám, a' M. Kurirnak egygyik írójánál, a' ki lakom a' Haykul Antal Úr könyvnyomtató műhelyében, a' *Katzensteig* mellett *am Bergel*, az 518 számú házban, a' ki ezer személyt annyival is inkább ajánlhatom, minthogy nem tsak jó híreről nevéről, hanem mint Litteratort 's Gazdasághoz értő embert, periodicus írásokból is esmérem.

Pántzél Dániel

Utolsó Jegyzés. — Bétsben tegnap fényes templomi pompával, buzgósággal, nagymisével, és Te Deum laudamus énekléssel való innepet tartott a' Császári Felsőges Udvar, a' *Brabantziai* vidékekén Jun. 18-kán nyert éppen oly fényes, mint következeiséire nézve fontos győzelemért. Misét az ide való Fejedelmi Érsek mondott; jelen voltak Felsőges Aszszonyunk, *Antal* és *Rénát* Cs. Fő Hertzegek, *Leopoldina* és *Clementina* fő Hertzegaszszonyok, *Albert* Kir. Hertzeg; 's számos fő Udvariak. A' katonák és a' bástyán lévő ágyúk háromszori *salvét* lőttek.

Junius' 28-ik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 429 forintot Váltótáladalában. Egy Császári aranyért 19 forintot 33. krt.